

EL TEMPS A LES ILLES BALEARS DURANT L'ANY 2005

Per José Antonio GUILARRO
Centre Meteorològic a Illes Balears

Aquest any les precipitacions han estat bastant normals, llevat del sudoest de Mallorca, que ha rebut un 30% menys que la mitjana. Els mesos de febrer, setembre i novembre varen ser molt humits, mentre que els de gener, març, abril, maig, octubre i desembre varen ser més secs del normal. Pel que fa a les temperatures, l'hivern (de gener a març) va ser bastant fred, i també varen tenir valors inferiors als mitjans l'agost, novembre i desembre, mentre que als mesos de maig i juny les temperatures varen ser superiors a les normals.

El primer fenomen significatiu de l'any va ser la mestralada del 18 al 19 de gener que, amb ràfegues de 90 a 100 km/h va produir destrosses a Palma, Calvià i Illetes (arbres i mobiliari urbà). També va arrabassar arbres a altres punts de Mallorca, i es varen haver de suspendre alguns trajectes marítims.

El dia 24 s'inicia l'entrada d'una potent massa d'aire fred procedent de Centre-Europa, i el dia 25 va nevar a cotes bastant baixes (va aferrar al nivell de la mar a la Costa dels Pins, i es va observar neu granulada a Palma mateix). Es varen tallar carreteres de muntanya i el fort vent, a part d'alterar les comunicacions marítimes, va produir que la mar inundàs la primera línia del Port de Pollença. El dia 26 la neu va aferrar a Palma damunt les teulades, vehicles i zones ajardinades. A Menorca la nevada va ser tan intensa que va produir talls a les carreteres i tota mena de problemes. L'onada de fred es va per-

llongar una setmana, amb freqüents cancel·lacions de trajectes marítims i aeris. Després d'aquesta onada de fred els cels es varen estirar, i això va produir gelades que varen afectar sobretot als cultius de patata per a l'exportació.

Del 13 al 14 de febrer hi va haver un temporal de vent de mestral i tramuntana, amb ràfegues de fins a 145 km/h, que va produir molts de danys al camp, amb arrabassament d'arbres, hivernacles, etc (fins i tot va fer malbé els pinacles de l'església de Santa Eulàlia a Palma), i va ocasionar problemes als transports aeris i marítims. Aquest temporal va ser l'anunci d'una altra onada de fred: el dia 15 per la nit va nevar a Artà, Son Servera i Felanitx; del 17 al 18 es varen produir gelades, i neu per damunt de 400 m; i el 21 va tornar nevar, per damunt de 300 m.

El 31 de febrer es presenta una nova invasió d'aire fred, amb neu per damunt dels 600 m. El dia 4 de març neva per damunt de 500 m, i el 7 la cota de neu davalla als 400 m.

L'11 de març una forta tempesta va produir inundacions a Inca. Dos dies més tard, el 13, es recuperen les temperatures a nivells més normals, que fins i tot semblen càlids després d'un hivern especialment fred.

El 9 d'abril hi varen haver tempestes amb calabruix i ràfegues de vent, i també va nevar a la serra de Tramuntana. Al dia següent va continuar bufant vent fort de mestral.

El mes de juny va ser bastant sec i, sobretot, càlid, principalment durant l'onada de calor del 26 al 28 (màximes d'entre 35° i 40°C a bona part del territori). El juliol va començar menys calorós que el juny, amb alguns episodis de precipitacions tempestuoses, però els dies 16 i 17 varen ser molt xafogosos, amb moltes màximes per damunt de 35°C acompanyats d'una humitat bastant alta.

El mes d'agost va començar amb la calor pròpia de l'estiu, amb un màxim termomètric els dies 8 i 9. El dia 10 l'aire africà de les capes baixes de l'atmosfera amb una estratificació inestable va donar lloc a alguna pluja de fang i rissagues a molts de ports. La inestabilitat es va incrementar el dia 11, en què va devallar la temperatura i es varen produir fortes tempestes amb calabruix a Mallorca (zones d'Inca-Selva, Manacor-Son Servera i Alcúdia-sa Pobla principalment), i sobretot el dia 20, quan una depressió d'aire fred en altura procedent del NNW va provocar intesos xàfecs tempestuosos que varen produir inundacions locals a Palma, Magalluf, Palmanova, Pollença, Alcúdia, etc.

La situació de pluges intenses es va repetir el 6 de setembre, amb noves inundacions a Palma i altres indrets de Mallorca, i problemes de trànsit. El fort vent que va seguir va arrabassar alguns arbres i va ocasionar problemes al tràfic aeri i marítim. El dia 11 es va veure una mànega marina a les costes d'Artà i Capdepera, i el 12 va succeir el mateix al port de Sóller. El 17 de setembre les temperatures varen davallar notablement, i es varen donar tempestes amb precipitacions abundants a Menorca i nord de Mallorca. Al dia següent les precipitacions intenses varen afectar Eivissa, on una urbanització construïda damunt terres argiloses al terme de Sant Josep va sofrir esllavissaments que varen afectar greument moltes construccions. A les darreries del mes, el dia 29, hi va haver una altra forta tempesta amb moltes precipitacions.

El mes d'octubre, llevat d'uns quans xàfecs ocasionalment tempestuosos, va ser bastant sec. L'any va finalitzar amb un novembre en què, després d'algunes tempestes, varen davallar bastant les temperatures, i aquest ambient més fred del normal va ser també la tònica dominant del desembre.

Les dades meteorològiques de l'any 2005 que publicam pertanyen a les estacions del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca (B605), Parc Nacional Maritimoterres-tre de l'Arxipèlag de Cabrera (B398) dades no disponibles, aeroport de Menorca (B893), aeroport d'Eivissa (B954) i port de la Savina, Formentera (B982). Aquesta informació meteorològica ha estat facilitada pel *Centro Meteorológico en Illes Balears. Instituto Nacional de Meteorología, Ministerio de Medio Ambiente*. Prohibida la seva reproducció total o parcial a qualsevol mitjà.

TEMPERATURA (°C): Mitjana mensual, màxima i mínima mensual/data, comparada amb la mitjana del període 1986-2005 amb 19 anys per s'Albufera de Mallorca; 1971-2005 amb 35 anys per l'aeroport de Menorca; 1952-2005 amb 45 anys per l'aeroport d'Eivissa i 1989-2005 amb 17 anys per al port de la Savina (Formentera).

Mesos:	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	Anual
S'Albufera de Mallorca:													
Mitjana 2005:	8.5	7.8	11.0	14.5	18.5	22.8	25.3	24.3	21.6	18.8	13.6	9.4	16.3
Màx./mensual	20.0	19.0	24.0	28.0	28.5	37.0	38.0	34.5	33.0	29.0	26.0	18.5	38.0
Mínima/mensual	0.0	-1.5	-1.0	4.0	9.0	11.0	14.0	13.0	10.0	10.0	3.0	-2.0	-2.0
Mitjana 86-05:	10.4	10.9	12.7	14.7	18.1	22.0	24.6	25.6	22.4	19.0	14.4	11.6	17.2
Aeroport de Menorca:													
Mitjana 2005:	9.8	8.6	10.7	13.9	18.3	22.7	24.9	23.7	21.8	19.2	14.2	9.9	16.5
Màx./mensual	17.0	16.8	20.7	25.7	27.2	33.8	33.0	31.8	30.9	25.5	23.8	17.4	33.8
Mínima/mensual	-0.4	2.0	0.1	3.7	10.1	12.9	16.7	13.6	12.1	11.2	4.5	1.8	-0.4
Mitjana 71-05:	10.7	10.8	12.1	13.8	17.3	21.4	24.4	25.1	22.4	18.9	14.5	12.0	17.0
Aeroport d'Eivissa:													
Mitjana 2005:	10.4	9.5	12.3	15.7	19.2	23.9	25.9	25.3	22.7	20.1	14.7	11.6	17.6
Màx./mensual	19.2	20.2	22.6	23.4	28.7	31.2	34.1	32.4	30.0	24.9	23.7	19.2	34.1
Mínima/mensual	-1.2	-0.4	1.7	5.6	11.4	16.2	18.6	18.3	12.8	12.2	4.1	1.9	-1.2
Mitjana 52-05:	11.9	12.0	13.2	15.1	18.2	22.1	25.1	25.9	23.6	19.9	15.6	12.9	18.0
Port de la Savina, Formentera:													
Mitjana 2005:	11.2	10.6	12.9	16.4	20.1	24.6	26.3	26.2	23.4	20.8	15.7	12.5	18.4
Màx./mensual	16.2	16.8	18.6	24.2	25.4	32.6	32.4	32.4	30.2	26.0	23.6	16.8	32.6
Mínima/mensual	4.4	5.2	6.0	9.2	16.2	19.0	21.8	19.8	15.6	15.8	11.0	7.0	4.4
Mitjana 89-05:	13.0	13.1	15.1	16.7	19.7	23.7	26.3	27.3	24.8	21.1	16.8	14.3	19.3

PRECIPITACIONS (mm): totals mensuals comparats amb la mitjana del període 1986-2005 amb 20 anys per s'Albufera de Mallorca; 1971-2005 amb 35 anys per a l'aeroport de Menorca; 1952-2005 amb 54 anys per a l'aeroport d'Eivissa; i 1951-2005 amb 55 anys per al port de la Savina (Formentera).

Mesos:	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	Anual
S'Albufera de Mallorca:													
2005:	7.8	109.1	23.2	21.1	6.2	12.0	2.4	22.4	50.3	133.6	80.1	45.6	513.8
Mitjana 86-05:	55.2	47.3	29.3	39.8	40.0	16.2	19.8	27.7	61.5	98.1	91.8	63.1	589.8
Aeroport de Menorca:													
2005:	41.1	64.1	26.3	23.1	9.9	0.2	0.3	18.6	59.5	70.4	80.7	68.1	462.3
Mitjana 71-05:	59.7	54.0	42.1	46.4	34.5	15.1	4.6	25.3	57.2	81.8	86.7	64.2	571.6
Aeroport d'Eivissa:													
2005:	12.3	40.5	33.4	13.0	2.7	0.2	0.5	0.4	200.8	17.6	87.6	49.3	458.3
Mitjana 52-05:	38.5	29.3	31.4	32.2	23.6	15.6	5.9	19.6	49.2	64.1	57.1	52.0	418.5
Port la Savina, Formentera:													
2005:	4.7	31.3	32.2	14.1	1.0	0.0	0.0	4.7	170.0	36.4	102.7	21.0	418.1
Mitjana 51-05:	35.5	23.2	24.7	26.3	23.2	11.9	5.5	13.7	40.9	63.1	53.9	45.0	366.9

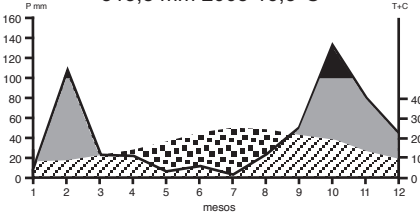
METEORS: Dies pluja (PLU), dies neu (NEU), dies calabruix (CAL), dies tempesta (TEM), dies boira (BOI), durant l'any 2005

Mesos:	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	Anual
S'Albufera de Mallorca:													
PLU/NEU	7/3	17/0	7/0	4/0	5/0	5/0	4/0	6/0	7/0	13/0	18/0	10/0	103/3
CAL/TEM/BOI	0/0/0	0/0/0	0/0/1	0/0/0	0/1/0	0/1/0	0/2/0	0/2/0	1/2/0	0/2/1	0/1/0	0/1/1	1/12/3
Aeroport de Menorca:													
PLU/NEU	12/4	15/4	8/0	7/0	5/0	6/0	4/0	6/0	11/0	15/0	15/0	16/0	120/8
CAL/TEM/BOI	1/1/1	7/5/0	1/0/8	2/0/2	0/4/2	0/0/4	0/1/0	0/3/0	0/7/1	0/5/1	2/9/0	0/1/1	1336/20
Aeroport d'Eivissa:													
PLU/NEU	5/2	10/0	10/0	3/0	6/0	1/0	2/0	2/0	6/0	4/0	16/0	11/0	76/2
CAL/TEM/BOI	0/0/0	0/2/1	0/0/1	0/0/0	0/0/0	0/1/0	0/1/0	0/0/1	0/5/0	0/1/0	1/4/1	0/0/0	1/14/4
Port de la Savina, Formentera:													
PLU/NEU	2/1	9/0	10/0	4/0	4/0	2/0	1/0	5/0	5/0	5/0	12/0	11/0	70/1
CAL/TEM/BOI	0/0/1	0/0/0	0/0/1	0/1/0	0/1/0	0/2/0	0/1/0	0/1/0	0/3/0	1/2/0	0/5/0	0/0/0	1/16/2

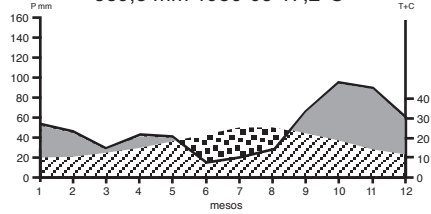
MODELS DE BALANÇ HÍDRIC: Un element comú a tots els indrets de les Illes és l'aridesa estival. La coincidència, a l'estiu, de les altes temperatures i la manca de precipitació provoca un dèficit hidric, moment crític per al desenvolupament de la vegetació.

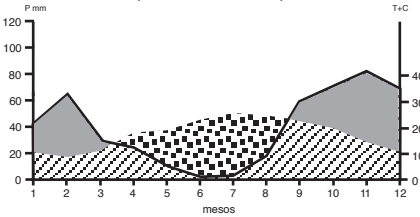
ALBUFERA DE MALLORCA
513,8 mm 2005 16,3°C

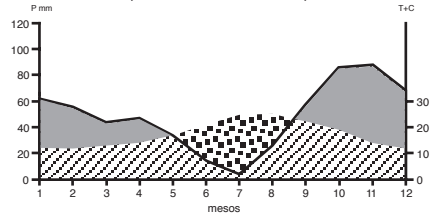
ALBUFERA DE MALLORCA
589,8 mm 1986-05 17,2°C

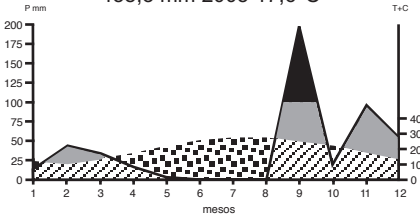
AEROPORT DE MENORCA
462,3 mm 2005 16,5°C

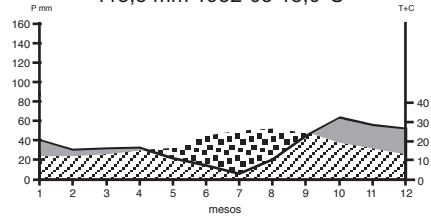
AEROPORT DE MENORCA
571,6 mm 1971-05 17,0°C

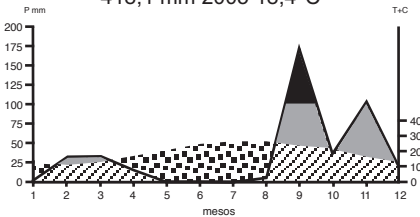
AEROPORT D'EIVISSA
458,3 mm 2005 17,6°C

AEROPORT D'EIVISSA
418,5 mm 1952-05 18,0°C

PORT LA SAVINA
418,1 mm 2005 18,4°C

PORT LA SAVINA
366,9 mm 1989-05 19,3°C

